

Висновки. Паремійні одиниці з фітоморфним компонентом використовуються, в основному, для образної характеристики людини та мають переважно повчальний характер.

Найбільша кількість фітометафор в англійських пареміях припадає на фітоніми, які виражають назви дерев та кущів (44%).

Для комунікативних фразеологічних одиниць з фітонімами більш характерним є лексико-морфологічна еквівалентність іменнику, ніж іншим частинам мови (10%).

Функціональні характеристики фітонімів та контексти їх вживання свідчать про те, що вказані найменування є важливими мовними елементами створення картини світу. У цій картині фітоніми, як правило, виконують роль еталонів зовнішніх та внутрішніх якостей людини.

Перспективи подальших досліджень полягають у виокремленні та вивченні інших семантичних особливостей фітометафор у англійських пареміях та здійсненні порівняльного аналізу англійських та українських прислів'їв та приказок із зооморфними та фітоморфними компонентами.

Література

Баранцев К.Т. Англійські прислів'я та приказки / Баранцев К.Т. – К.: Радянська школа, 1973. – 176 с. Подолян І.Е. Національна специфіка семантики фітонімів в українській, англійській та німецькій мовах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.20.17 „Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство” / І.Е. Подолян. – К., 2000. – 20 с. Див. інтернет сторінку: http://www/nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvkhdu/2010_XI/44.pdf

ЛАЗЕБНА Н.В.

(Запорізький національний університет)

БЕЗПОСЕРЕДНІЙ АНТРОПНИЙ ФАКТОР ЯК ЗАСІБ ДЕТЕРМІНАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ MIXED REALITY

В статті розглядається утворення нових комп'ютерних термінолексем під впливом безпосереднього антропоного фактору, які детермінують представників соціосуб'єктного класу MIXED REALITY. Розглядаються морфологічні, семантичні та когнітивні механізми утворення одиниць групи термінолексем MIXED REALITY.

Ключові слова: безпосередній антропоний фактор, афіксація, імпліцитно/експліцитно виражена образність.

Лазебная Н.В. Непосредственный антропный фактор как способ детерминации субъектов MIXED REALITY

В статье рассматривается образование новых компьютерных терминологических единиц под влиянием непосредственного антропоного фактора, которые детерминируют представителей социосубъектного класса MIXED REALITY. Рассматриваются морфологические, семантические и когнитивные механизмы образования единиц группы терминологических единиц MIXED REALITY.

Ключевые слова: непосредственный антропный фактор, аффиксация, имплицитно/эксплицитно выраженная образность.

Lazebnaya N.V. Direct Anthropical Factor as a Means of MIXED REALITY Subjects Determination

The article deals with new terminology creation. Influenced by direct anthropical factor, subjects of MIXED REALITY are defined. Morphological, semantic and cognitive mechanisms of MIXED REALITY terminology units creation are considered.

Key words: direct anthropical factor, affixation, implicit/explicit imagery.

Джерела збагачення сучасної англомовної термінологіки вражають своєю різноманітністю та продуктивністю. Недивно, що сучасні вчені, такі як (Frankel, A., Heim, M., Hillis, B., Зацний Ю.А., Махачашвілі Р.К., Таценко Н.В., Тищенко О.Б., Нікуліна І.Н., Нестеров В.Н. та ін.) зацікавлені дослідженням механізмів збагачення комп'ютерної термінології.

Актуальність цієї статті визначається дослідженням механізмів збагачення англомовної комп'ютерної термінологіки. **Метою** дослідження є характеристика механізмів утворення нової англомовної комп'ютерної термінологіки антропоної сфери. **Предметом** дослідження цієї статті є тексти комп'ютерної тематики, Інтернет публікації та інший лексичний он-лайн контент. **Об'єктом** дослідження є англомовні комп'ютерні термінолексеми.

Науковою новизною дослідження є визначення безпосереднього антропоного фактору як першочергового при утворенні англомовної комп'ютерної термінологіки антропоної сфери, а саме для детермінації суб'єктів MIXED REALITY.

З огляду на широку розповсюдженість комп'ютерних технологій та мережі Інтернет, можна стверджувати про формацію антропоного прошарку між реальним та віртуальним світами. У так званій MIXED REALITY відображається устрій цього світу:

суб'єкти MIXED REALITY → аспекти їхнього життя, оточення, опису їхніх дій та наслідків цих дій, а також найменування сфер відпочинку і т. ін.

Таким чином, утворюється нова комп'ютерна термінологіка, яка описує всі ці вищезазначені явища. Однак відправною крапкою є саме термінологіка, що позначають суб'єктів MIXED REALITY. Конкуруючи із представниками реального світу, представники MIXED REALITY своїм виваженим та чітко структурованим соціосуб'єктивним рівнем свідчать про свою вагому роль у процесі збагачення термінологіки MIXED REALITY.

Безпосередній антропний фактор ми визначаємо як такий формат, що детермінує суб'єктів MIXED REALITY і призводить до утворення нового терміну групи MIXED REALITY (*alpha geek; digital nomad; aftcast; compcierge; cybervigilantism; webcast wedding; dot con artist; kiddiot; Friends and Family virus; CGI Joe; Generation D*).

Наведені приклади утворені під впливом безпосереднього антропного фактору на загальноновживані лексичні одиниці, трансформуючи їх згідно до характеристик груп термінів MIXED REALITY і, як наслідок, детермінуючи представників певного соціосуб'єктивного класу MIXED REALITY.

Засобами афіксації утворена значна кількість термінів цієї групи і семантична завантаженість терміноутворюючих афіксів співпадає із афіксами у загальноновживаній мові: *kiddiot, cybervigilantism, digifeiter; cracker; cyberscriber; e-mentor; technorealist*. У групі термінів утворених за допомогою безпосереднього антропного фактору, як і в більшості інших груп, афіксація є найбільш представленим та продуктивним способом утворення нових комп'ютерних термінів. Найвідомішим афіксом, що привертає увагу багатьох дослідників з початку 90х є афіксоїд *cyber-* (частина слова *cybernetics*). Спочатку цей афіксоїд позначав "пов'язаний із комп'ютерною технікою" [Ніколаєва 2002; Махачашвілі 2008]. Наступні приклади свідчать про те, що афіксоїд набуває більш вузького лексичного значення: *Cyberchondriac* – людина, що вважає себе хворою певною хворобою через співпадання її симптомів із симптомами, переліченими в мережі Інтернет. "*Doctors have complained of being cornered into carrying out dozens of tests for obscure, nonexistent infections, because the cyberchondriac has memorized an impressive set of symptoms*" [Rogers 2000].

Не менш продуктивним афіксоїдом є афіксоїд *techno-*. Наприклад, *technorealist* – це людина яка розуміється на технологіях: "*In response to these views, the dissidents wrote a manifesto calling for 'techno-realism' and calling themselves techno-realists.*" [Rothstein 2004].

Однак, при утворенні термінів групи MIXED REALITY, що позначають соціосуб'єктивний клас, цей афіксоїд є не дуже продуктивним. Його найбільший потенціал розкривається при утворенні термінів групи ANTROPOMORPHIC ENVIRONMENT (*technoburb; technocreep; technostrike i m. ін.*).

Агентивний формант – *er* є досить продуктивним при утворенні одиниць групи соціосуб'єктивного рівня MIXED REALITY. Цей суфікс, так само, як і при утворенні загальноновживаної лексики, позначає діяча. Наприклад, *digifeiter* – це ошуканець, який використовує цифрові технології задля підробки грошей або документів: "*The company has coined the term "digifeiters" for the new generation of counterfeiter who use the high-resolution printers*" [Uhlig 2003].

Когнітивні механізми утворення та сприйняття образності одиниць групи термінів, що позначають соціосуб'єктивний клас MIXED REALITY, є імпліцитними. Тобто, значення другого компоненту термінологіки співпадає із значенням, що використовується в загальноновживаній лексиці. Наприклад, звукове співпадання *digifeiter* із лексемою *counterfeiter*, що позначає "ошуканець", теж саме значення має і в групі термінів MIXED REALITY. Якщо ми розглянемо термінологіку "*digital nomad*", то побачимо, що 'nomad' у загальноновживаній лексиці позначає 'кочівник, бродяга'. У групі термінів MIXED REALITY термінологіка "*digital nomad*" позначає людину, що працює за допомогою безпроводних технологій поза домом і офісом.

Таким чином, у кількісному порівнянні соціосуб'єктивний клас термінів MIXED REALITY є не найчисленнішим, але він є основним для подальшого збагачення групи термінів MIXED REALITY. Безпосередній антропний фактор є першочерговим при позначенні соціосуб'єктивного класу термінів MIXED REALITY і потребує подальшого дослідження. Таким чином лексичні, семантичні та когнітивні механізми утворення групи термінів MIXED REALITY, що і є *перспективною* нашого подальшого дослідження, адже саме таким чином можна проаналізувати та виявити когнітивно-семантичну та морфологічну сутність утворення всіх термінологік групи MIXED REALITY.

Література

Балюта Е. Г. Лінгвістична характеристика комп'ютерної терміносистеми англійської мови / Е. Г. Балюта // Вісник Запорізького державного університету. Серія: Філологічні науки. – Запоріжжя, 2001. – № 3. – С. 15-17. Махачашвілі Р. К.

Лінгвофілософські параметри інновацій англійської мови в техносфері сучасного буття: Монографія. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2008. – 204 с. *Николаева А. О.* Структурно-семантична характеристика термінології програмування, комп'ютерних мереж та захисту інформації: Спец. 10.02.01. Автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. філол. наук / Алла Олексіївна Ніколаєва. – Харків, 2002. – 16 с. *Frankel A.* You Say E-Mail, I Say E-Mail. // *American Journalism Review* № 18, 1996. – P. 16-21. *Hillis, Ken.* *Digital Sensations: Space, Identity, and Embodiment in Virtual Reality.* – University of Minnesota Press, 1999. Net Generation shakes windows and walls. [Електронний ресурс] // *The Globe and Mail.* – October 17, 2008. *Rogers Lois.* The Internet addicts who give their GP a headache. [Електронний ресурс] // *Sunday Times.* – April 2, 2000. *Rothstein Edward.* A rather benign declaration on the Internet is treated as a revolutionary manifesto. [Електронний ресурс] // *The New York Times.* – March 3, 2004. *Uhlig Robert.* Forgers use PC inkjets to make banknotes. [Електронний ресурс] // *The Daily Telegraph.* – May 22, 2003.

ЛАРЬКІНА М.О.

(Запорізький національний університет)

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПРОСТІР НІМЕЦЬКОГО ІНСТИТУЦІЙНОГО ОГОЛОШЕННЯ

У статті розглянуто шляхи і способи концептуалізації об'єктів позамовної дійсності в німецькому інституційному оголошенні, які сприяють відбору ціннісних домінант і їх упорядкуванню у вигляді специфічної концептосистеми.

Ключові слова: інституційне оголошення, концепт, концептосистема, гіпер- і гіпоконцепт, потрібне, корисне, успішне.

Ларькина М.А. Концептуальное пространство немецкого институционального объявления. В статье рассматриваются пути и способы концептуализации объектов внеязыковой действительности в немецком институциональном объявлении, которые способствуют отбору ценностных доминант и их упорядочиванию в виде специфической концептосистемы.

Ключевые слова: институциональное объявление, концепт, концептосистема, гипер- и гипоконцепт, нужное, полезное, успешное.

Larkina M. The Conceptual Space of the German Institutional Advertisement. The article dwells upon the analysis of the ways and means of conceptualization of objects of extralinguistic reality in the German institutional advertisement which determine the choice of value dominants and promote their arrangement in the form of a specific concept-system.

Key words: institutional advertisement, concept, concept-system, hyper- and hypocconcept, necessary, useful, successful.

Об'єктом цієї розвідки є німецьке інституційне оголошення (ІО), а предметом – його концептуальний простір. Відповідно, основна мета статті полягає у з'ясуванні когнітивно-семантичних особливостей ІО, зумовлених його жанрово-мовленневою специфікою. Це передбачає вирішення таких завдань, як визначення типів концептів та їхньої ієрархічної організації. Відносна відкритість ІО являє собою певний простір для вивчення його концептуального простору, що й становить актуальність цієї розвідки.

Інституційне оголошення є складним ментальним утворенням, що виступає елементом німецької лінгвокультури. Не дивлячись на більш-менш усталену форму його вербальної упаковки, кожен ІО-текст є унікальним. Залежно від ідеографічного типу в ньому концептуалізуються різні об'єкти позамовної дійсності, що сприяють відбору ціннісних домінант та їх упорядкуванню у вигляді специфічної концептосистеми.

Виокремлення концепту як ментального утворення, відзначеного лінгвокультурною специфікою, – це закономірний крок у становленні антропоцентричної парадигми гуманітарного знання. Існує декілька визначень цього терміну, оскільки науковці досі не дійшли згоди у розумінні цього явища. Ю.С. Степанов порівнює концепт зі згустком культури у свідомості людини, а також з основним осередком у її світі [Степанов 1997, с. 40]. В.І. Карасик називає концептом значущу інформацію, що зберігається в колективній або індивідуальній пам'яті й володіє певною цінністю, тобто це інформація, що її переживають, яка є “одиницею лінгвокультурного коду” [Карасик 2010, с. 149]. Цю ідею підтримує також О.О. Селіванова, яка дефінує концепт як “інформаційну структуру свідомості, різносубстратну, певним чином організовану одиницю пам'яті, яка містить сукупність знань про об'єкт пізнання, вербальних і невербальних, набутих шляхом взаємодії п'яти психічних функцій свідомості у взаємодії з позасвідомим” [Селіванова 2010, с. 292].

Наведені вище підходи до розуміння сутності концепту синтезує С.Г. Воркачев, визначенням якого ми будемо покористовуватися у цій розвідці: “*Концепт* – це одиниця колективного знання / свідомості, що має мовне вираження і відзначена етнокультурною специфікою” [Воркачев 2001, с. 48]. По суті, у концепті безособове поняття авторизується відносно етносемантичної особистості як